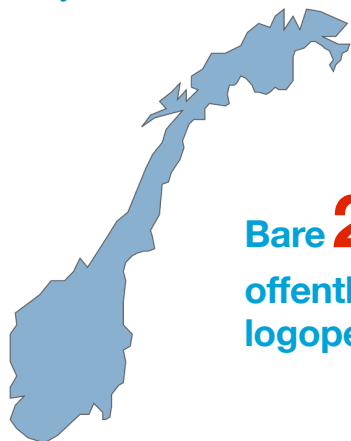

Logopedundersøkelsen 2017

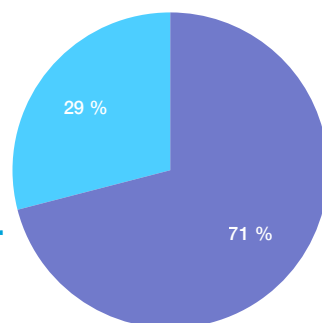
38 kommuner i
19 fylker kontaktet.

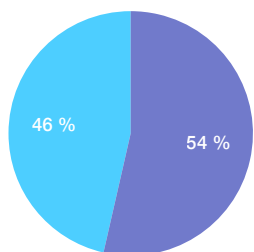
1 980 968

innbyggere i de undersøkte kommunene.

Bare **29%** av de spurte kommunene har et offentlig tilbud til voksne personer med behov for logopedoppfølging.

78% av de spurte kommunene opplevde logopeddekningen som ikke tilfredsstillende.

54% av logopedene som yter tjenester til voksne i de undersøkte kommunene er private og **utenfor** det kommunale rehabiliteringstilbudet.

I **71%** av kommunene har ikke innbyggerne valget mellom offentlige og private tjenester.

3 av de spurte kommunene har i ettertid uttrykt planer om å **redusere** det offentlige logopedtilbudet for voksne brukere i håp om at private tjenester skal dekke behovet.

Kartlegging av logopedtilbud i Norges kommuner

Sammendrag av forbundets undersøkelse 2016/2017

Undersøkelsen

Afasiforbundet gjennomførte i 2016/2017 en landsdekkende og kvalitativ undersøkelse med formål om å kartlegge kommune-Norges logopeddekning. Informantene som har deltatt i undersøkelsen er bl.a. kommunale logopeder, private logopeder og ansatte i kommunens servicetorg. Afasi er språkvansker etter hjerneskaade og er en dramatisk funksjonsnedsettelse. Mellom 5000 og 10 000 personer lever med afasi i Norge. Logopeden er en essensiell fagperson når det gjelder opptrening av språkfunksjonen og skal inngå i det tverrfaglige rehabiliteringstilbudet ved utskrivelse fra sykehus til kommune. I følge forskning vil rask og intensiv oppfølging av logoped gi best prognoser. Pasientenes rett til logoped er hjemlet i opplæringsloven § 4 A.

Store geografiske variasjoner

Et gjennomgående trekk i undersøkelsen er store geografiske variasjoner i tilbudene til kommunene. Mens enkelte kommuner har flere logopeder som jobber med voksne brukere, er det i andre kommuner fullstendig fravær av både kommunale og private logopedtjenester. I alt hadde bare 29% av kommunene et kommunalt tilbud til personer med afasi. Afasirammedes rett til logoped har sin hjemmel i opplæringsloven, men likevel viser undersøkelsen at det er store forskjeller med hensyn til hvilke kommuner som tar ansvar for, og har tilgang til, et forsvarlig tilbud.

Underdimensjonerte tilbud

Det kommer frem i undersøkelsen at hele 78 % opplever kommunens logopedtilbud som utilstrekkelig for å dekke det eksisterende behovet. Årsakene til dette er manglende fagkompetanse, manglende ressurser, lite kunnskap og ubalanse mellom offentlige og private tjenester. Eksempler der kommuner reduserer det offentlige tilbudet i håp om at private aktører skal dekke behovet fant også sted i de undersøkte kommunene

Sitat: «Jeg er helt sikker på at behovet er større enn tilbudet. Det er fler som har afasi enn som får hjelp» «Jeg er den eneste som jobber med afasi i denne kommunen, men jeg skal snart slutte og da ser det mørkt ut for afasirammede i denne kommunen» (Kommunal logoped som jobber med afasi privat)

Manglende oversikt

Det var generelt sett vanskelig å komme frem til personer som visste noe om kommunens logopedtilbud for voksne og det var ofte lite informasjon på kommunens nettsider. Et stort antall logopeder i undersøkelsen mener at det er store mørketall for afatikere og andre pasientgrupper som står uten hjelp grunnet manglende kunnskap på området, fragmentert samarbeid mellom sykehus og kommune og dårlige henvisningsrutiner.